

Asia: VN/7187/2026

Lausuntopyyntö Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi

1. Yleiset kommentit Oikeuspalveluviraston ehdotuksista

Kommentit

Uudenkaupungin kaupunki korostaa, että oikeuspalvelujen uudistuksessa tulee turvata palveluiden alueellinen saavutettavuus ja tosiasiallinen yhdenvertaisuus. Esitetty toimistorakenteen ja toimipaikkaverkoston merkittävä keskittäminen heikentää erityisesti pienempien kaupunkien ja niiden vaikutusalueiden asukkaiden mahdollisuuksia käyttää palveluja.

Uusikaupunki toimii Vakka-Suomen seudullisena asiointikeskuksena, jonka palveluja käyttävät laajasti myös lähikuntien asukkaat. Pitkät etäisyydet ja puutteelliset julkiset liikenneyhteydet suurimpiin keskuksiin lisäävät riskiä palvelujen saavutettavuuden heikkenemisestä.

Kaupunki pitää välttämättömänä, että uudistuksessa hyödynnetään moniviranomaisyhteistyötä ja yhteisiä asiakaspalveluratkaisuja kuntien tiloissa palvelujen saavutettavuuden turvaamiseksi.

2. Edunvalvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommentit ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Uudenkaupungin kaupunki katsoo, että ehdotus edunvalvontatoimistojen vähentämisestä on alueellisen saavutettavuuden kannalta ongelmallinen.

Laajat toimialueet heikentävät paikallistuntemusta, viranomaisyhteistyötä sekä asiakkaiden mahdollisuuksia henkilökohtaiseen asiointiin. Edunvalvonnassa korostuu yksilöllinen palvelutarve, jolloin paikallisen läsnäolon merkitys on keskeinen.

Kaupunki korostaa, että edunvalvontapalveluissa tulee turvata riittävä lähipalvelu joko toimipaikkojen tai säännöllisen asiointin kautta, mukaan lukien mahdollisuus asiointiin kuntien tiloissa niillä alueilla, joilla varsinaista toimipaikkaa ei ole.

3. Talous- ja velkaneuvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Talous- ja velkaneuvontapalveluiden erottaminen omiksi toimistoikseen on rakenteellisesti perusteltavissa, mutta niiden keskittäminen viiteen alueelliseen toimistoon sisältää merkittäviä riskejä palveluiden saavutettavuudelle.

Kyseessä on matalan kynnyksen palvelu, jonka saavutettavuus on keskeistä taloudellisten ongelmien varhaisessa ehkäisyssä. Palvelujen etääntyminen voi johtaa palveluun hakeutumisen viivästymiseen ja ongelmien kasautumiseen.

Kaupunki katsoo, että talous- ja velkaneuvonnan palveluiden tulee olla saatavilla lähellä asiakkaita vähintään säännöllisen asiointin muodossa, mukaan lukien mahdollisuus asiointiin kuntien tiloissa.

4. Oikeusaputoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Oikeusaputoimistojen määrän merkittävä vähentäminen heikentää palvelujen saavutettavuutta erityisesti alueilla, joilla liikenneyhteydet suuriin keskuksiin ovat rajalliset.

Oikeusavussa henkilökohtainen asiointi ja luottamuksellinen vuorovaikutus ovat keskeisiä palvelun vaikuttavuuden kannalta. Etäpalvelut täydentävät, mutta eivät korvaa fyysistä asiointia.

Uudenkaupungin kaupunki katsoo, että oikeusapupalveluiden alueellinen kattavuus tulee varmistaa myös seutukeskuksissa, mukaan lukien asiointimahdollisuudet kuntien tiloissa.

5. Ehdotus johtavan talous- ja velkaneuvojan kelpoisuusvaatimuksesta

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

6. Ehdotus viroista, joissa edellytetään erinomaista ruotsin kielen taitoa ja hyvää suomen kielen taitoa

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

7. Edunvalvonnan sijaistoimistot

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

8. Ehdotus toimipaikoista

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Uudenkaupungin kaupunki pitää toimipaikkaverkoston supistamista 158 toimipaikasta 38 toimipaikkaan merkittävänä heikennyksenä palveluiden saavutettavuudelle. Kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että ehdotuksen mukaan toimipaikkojen lisäksi toimistot voisivat ottaa asiakkaita vastaan myös muualla, esimerkiksi kuntien tiloissa. Uudenkaupungin kaupunki pitää tätä mahdollisuutta erittäin tärkeänä ja korostaa sen systemaattista hyödyntämistä osana lopullista palveluverkkoratkaisua.

Uudessakaupungissa sijaitseva virastotalo Mörne muodostaa valmiin moniviranomaisen palvelukokonaisuuden, jossa toimii jo nykyisin työllisyys-, maahanmuutto-, poliisi- ja hyvinvointialueen palveluja. Tilat ovat esteettömät ja soveltuvat välittömästi myös Oikeuspalveluviraston palveluiden järjestämiseen.

Kaupungin näkemyksen mukaan kuntien tiloissa tapahtuva asiointi on perusteltua erityisesti seuraavista syistä:

- se turvaa palveluiden tosiasiallisen saavutettavuuden alueilla, joilta varsinainen toimipaikka puuttuu
- se mahdollistaa matalan kynnyksen asioinnin erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville asiakkaille
- se tukee viranomaisten välistä yhteistyötä ja palveluprosessien sujuvuutta
- se on kustannustehokas tapa hyödyntää olemassa olevaa julkista infrastruktuuria

Uudenkaupungin kaupunki esittää, että Oikeuspalveluviraston palveluille turvataan säännöllinen ja pysyvä asiointimahdollisuus Uudessakaupungissa kuntatilaan sijoittuvan palvelupisteen kautta. Kaupunki on valmis tarjoamaan tätä varten tarkoituksenmukaiset tilat ja yhteistyörakenteet.

Tällainen ratkaisu edistää palveluiden saavutettavuutta, alueellista yhdenvertaisuutta sekä valtion palveluverkkouudistuksen tavoitteita.

Yhteenveto

Uudenkaupungin kaupunki katsoo, että palveluverkon uudistuksessa tulee tasapainottaa tuottavuustavoitteet ja palveluiden saavutettavuus.

Kaupunki esittää, että:

toimipaikkaverkoston supistamista tarkastellaan uudelleen saavutettavuusvaikutusten näkökulmasta ja yhteispalveluratkaisuja sekä kuntien tilojen hyödyntämistä vahvistetaan. Uusikaupunki huomioidaan Vakka-Suomen seudullisena palvelukeskuksena ja

Oikeuspalveluviraston palveluille turvataan säännöllinen läsnäolo Uudessakaupungissa.

Uusikaupunki tarjoaa valmiin ja toimivan ratkaisun, joka voidaan ottaa käyttöön nopeasti ja kustannustehokkaasti sekä yhteistyössä eri viranomaisten kanssa.

Nummi-Kivari Eeva
Uudenkaupungin kaupunki